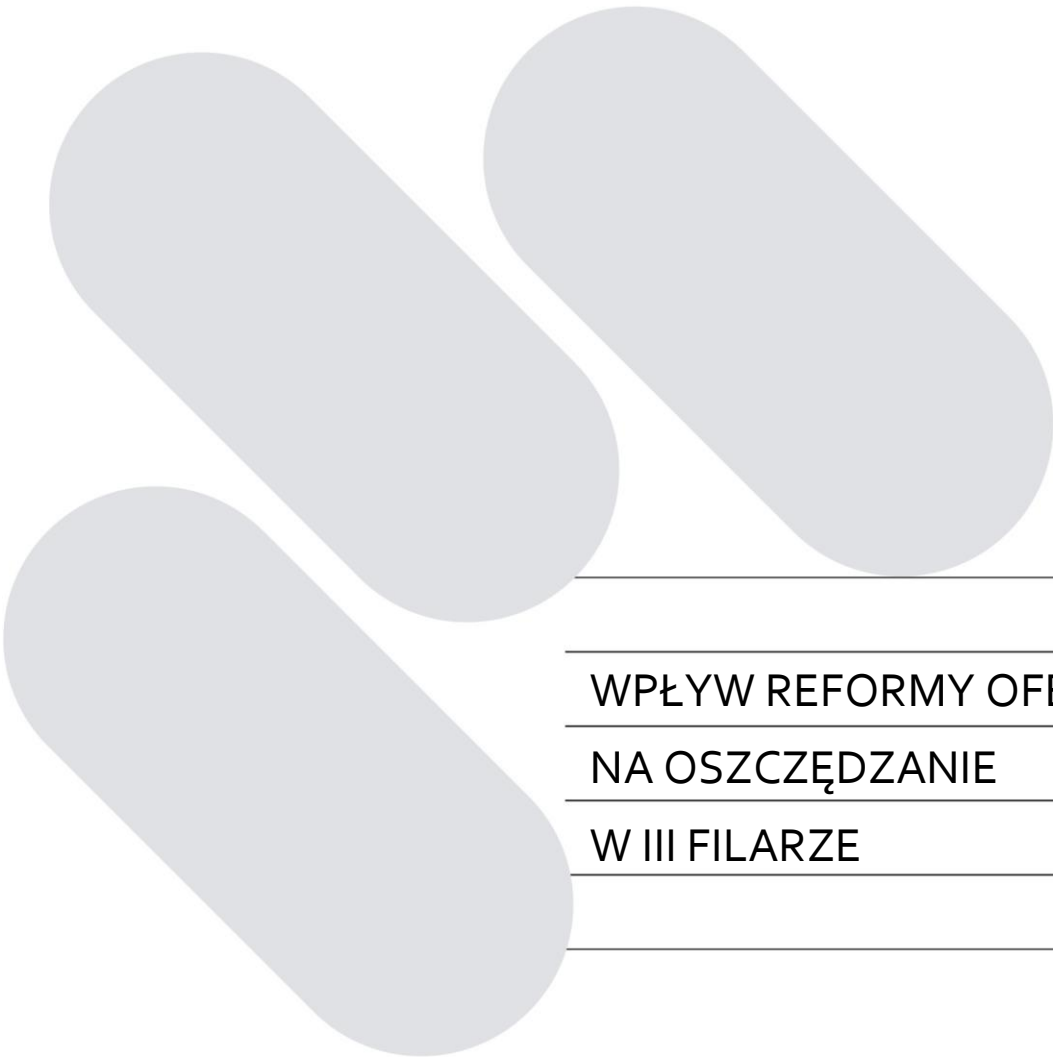

Warszawa, Maj 2014

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

WPŁYW REFORMY OFE
NA OSZCZĘDZANIE
W III FILARZE

Informacja o badaniu

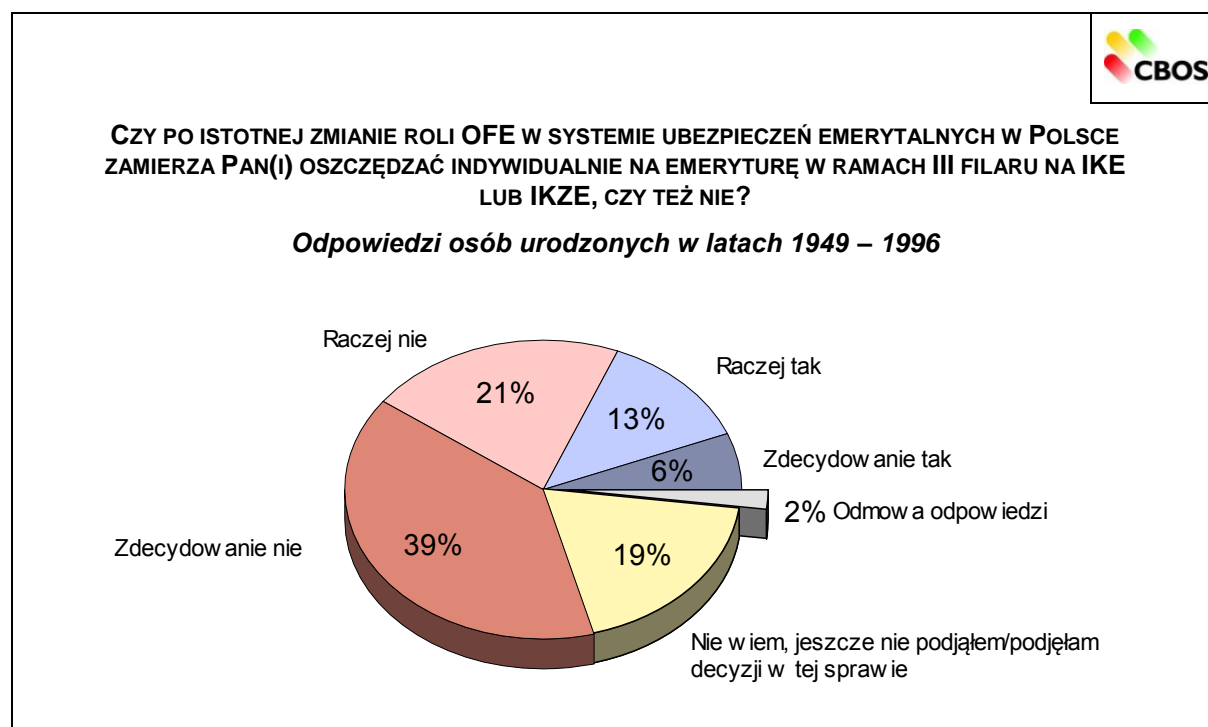
Badanie na temat zamiaru indywidualnego oszczędzania na emeryturę w ramach III filaru po istotnej zmianie roli OFE w systemie ubezpieczeń emerytalnych w Polsce zostało zrealizowane przez Fundację Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) na zlecenie Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami.

Badanie przeprowadzono w dniach 8-14 maja 2014 roku na liczącej 898 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski urodzonych w latach 1949 – 1996, czyli tych, którzy z racji wieku, zgodnie z reformą z 1999 roku mogą być członkami OFE. Było ono częścią majowego omnibusu CBOS. Próba została wylosowana z systemu PESEL. Wywiady zrealizowano metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (Computer Assisted Personal Interviewing).

Zainteresowanie indywidualnym oszczędzaniem na emeryturę w ramach III filaru

Większości (60%) dorosłych Polaków urodzonych po 1948 roku deklaruje, że nawet po istotnej zmianie roli OFE w systemie ubezpieczeń emerytalnych w Polsce nie zamierają indywidualnie oszczędzać na emeryturę w ramach III filaru. Warto też podkreślić, iż blisko dwie piąte (39%) badanych jest o tym zdecydowanie przekonane. Zamiar takiego oszczędzania deklaruje mniej niż jedna piąta (19%) respondentów, przy czym zdecydowanych jest jedynie 6%.

Rysunek 1

Przeprowadzone analizy wielozmiennowe¹ wykazały, iż zamiary badanych związane z podjęciem indywidualnego oszczędzania na emeryturę w ramach III filaru różnicuje przede wszystkim wiek. Co prawda we wszystkich grupach wiekowych zamierzający oszczędzać dodatkowo na emeryturę stanowią mniejszość, to najczęściej takim oszczędzaniem zainteresowani są badani poniżej 35 roku życia, z których ponad jedna czwarta deklaruje, że zamierza oszczędzać. Ponadto warto zauważyć, iż w grupie wiekowej 18-24 lata aż 44% nie

¹ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

podjęło jeszcze decyzji w tej kwestii, co jest zrozumiałe, gdyż znacząca jej część jeszcze nie podjęła stałej pracy zarobkowej.

Sklonność do podejmowania dodatkowego oszczędzania na emeryturę maleje wraz z wiekiem i w grupie wiekowej 45-54 lata prawie trzy czwarte (73%) nie jest nim zainteresowane, przy czym blisko połowa (47%) jest zdecydowanie przekonana, że nie będzie oszczędzać w III filarze.

Tabela 1

		Czy po istotnej zmianie roli OFE w systemie ubezpieczeń emerytalnych w Polsce zamierza Pan(i) oszczędzać indywidualnie na emeryturę w ramach III filaru na IKE lub IKZE, czy też nie?						Liczba osób
		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Nie wiem, jeszcze nie podjąłem/ podjęłam decyzji w tej sprawie	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	
Ogółem		6	13	21	39	19	2	898
Płeć	Mężczyźni	8	15	17	39	17	3	443
	Kobiety	5	10	24	39	21	2	455
Wiek	18-24 lata	8	20	16	10	44	2	125
	25-34	7	21	18	33	21	1	215
	35-44	8	12	30	31	19	0	184
	45-54	5	11	26	47	10		173
	55-64	4	1	13	64	10	7	188
	65 lat i więcej			18	67		15	12
Miejsce zamieszkania	Wieś	5	11	20	43	19	2	347
	Miasto do 19 999	7	10	24	41	17	2	135
	20 000 - 99 999	5	10	23	41	18	3	180
	100 000 - 499 999	10	15	18	30	25	2	143
	500 000 i więcej mieszk.	9	21	17	34	15	4	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	5	13	16	37	25	4	139
	Zasadnicze zawodowe	3	8	21	50	15	3	239
	Średnie	7	12	22	36	20	2	319
	Wyższe	9	19	22	32	17	1	201

Ciąg dalszy tabeli na następnej stronie.

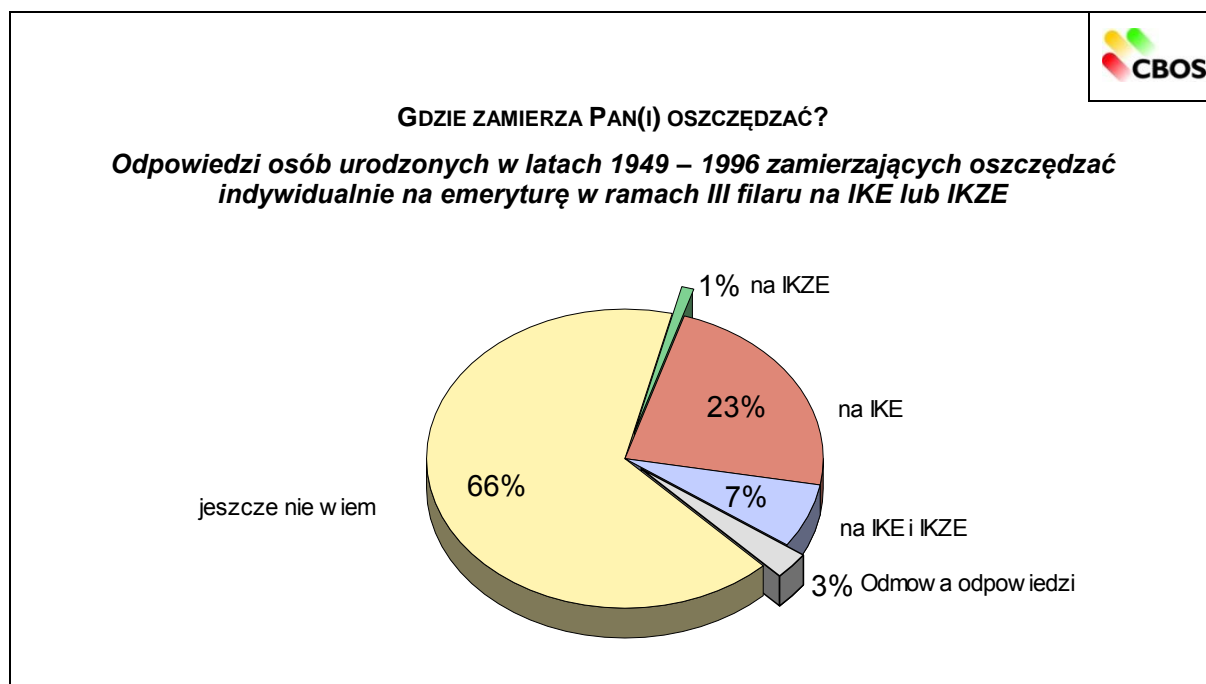
Tabela 1 c.d.

		Czy po istotnej zmianie roli OFE w systemie ubezpieczeń emerytalnych w Polsce zamierza Pan(i) oszczędzać indywidualnie na emeryturę w ramach III filaru na IKE lub IKZE, czy też nie?						Liczba osób
		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Nie wiem, jeszcze nie podjąłem/ podjąłem decyzji w tej sprawie	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	
Ogółem		6	13	21	39	19	2	898
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12	19	20	34	15		97
	Średni personel, technicy	5	16	18	42	18	1	49
	Pracownicy adm.-biurowi	15	20	23	22	18	2	67
	Pracownicy usług	7	12	21	42	18		75
	Robotnicy wykwalifikowani	7	9	24	49	10	1	117
	Robotnicy niewykwalifik.	8	12	29	36	16		45
	Rolnicy	2	15	39	37	3	4	36
	Pracujący na własny rach.	2	4	22	44	27		38
	Bezrobotni	4	19	25	32	20	1	81
	Emeryci	1		4	71	11	13	73
	Renciści	2	6	14	57	18	4	63
Uczniowie i studenci	8	17	15	4	51	4	81	
Gospodynie domowe i inni	3	11	24	41	20		75	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	8	13	24	36	17	1	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	9	16	16	40	17	2	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	9	12	25	40	14	0	241
	prywatnym gosp. rolnym	2	22	34	40	2		36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	4	14	27	37	16	1	133
	501-750	5	9	26	43	15	1	117
	751-1000	5	11	21	44	18	2	116
	1001-1500	4	12	20	42	18	4	122
	Powyżej 1500 zł	11	18	18	39	13	1	178
Ocena własnych war. mater.	Złe	3	5	23	49	17	4	128
	Średnie	4	13	21	40	19	3	330
	Dobre	9	15	20	36	20	1	439
Udział w praktykach religijnych	Kilka razy w tygodniu	9	6	7	65	7	5	27
	Raz w tygodniu	5	14	25	38	16	3	412
	1-2 razy w miesiącu	6	9	23	34	26	1	131
	Kilka razy w roku	7	10	19	39	22	3	193
	W ogóle nie uczestniczy	8	17	11	41	22	1	135
Poglądy polityczne	Lewica	11	15	22	39	11	3	166
	Centrum	6	13	23	41	14	2	274
	Prawica	7	15	19	39	16	3	223
	Trudno powiedzieć	3	7	18	36	33	2	235

IKE czy IKZE?

Dwie trzecie (66%) badanych deklarujących zamiar indywidualnego oszczędzania na emeryturę w ramach III filaru, jeszcze nie podjęło decyzji, gdzie rozpocząć oszczędzanie. Wśród pozostałych znacznie większą popularnością cieszy się IKE niż IKZE (odpowiednio 30% i 8% zainteresowanych dodatkowym oszczędzaniem), przy czym w przypadku wyboru IKZE znacznie częściej wskazywano na jednoczesne oszczędzanie w IKE (7%) niż korzystanie wyłącznie z tego produktu (1%), natomiast IKE na ogół wybierane jest jako jedyny produkt (23%).

Rysunek 2

Warto zauważyć, że zainteresowanie oszczędzaniem zarówno w IKE jak i IKZE występuje przede wszystkim wśród osób z wykształceniem wyższym i średnim, choć w przypadku IKE zamiar oszczędzania deklaruje także blisko co dziesiąty badany legitymujący się jedynie świadectwem ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej. Ponadto zamiar oszczędzania w IKZE deklarują wyłącznie badani, których miesięczne dochody na jedną osobę w gospodarstwie domowym przekraczają 1000 złotych miesięcznie. Także w przypadku grup dochodowych zauważyć można, że IKE jest produktem bardziej demokratycznym niż IKZE i zamierzają w nim oszczędzać także osoby o niższych dochodach *per capita*.

Tabela 2

		Gdzie zamierza Pan(i) oszczędzać?					Liczba osób
		na IKE i IKZE	na IKE	na IKZE	jeszcze nie wiem	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		7	23	1	66	3	170
Płeć	Mężczyźni	10	21	1	65	4	101
	Kobiety	2	26	1	69	2	68
Wiek	18-24 lata		12		88		35
	25-34	7	29	1	63		60
	35-44	7	28		65		37
	45-54	11	22	3	55	9	29
	55-64	16	8		53	22	10
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	17		78	1	56
	Miasto do 19 999	7	21	4	68		22
	20 000 - 99 999	8	17		75		28
	100 000 - 499 999	6	25		61	8	36
	500 000 i więcej mieszk.	10	39	3	42	5	28
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne				94	6	25
	Zasadnicze zawodowe		9		91		26
	Średnie	10	23	1	63	2	62
	Wyższe	9	39	1	47	3	57
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12	40		42	6	30
	Średni personel, technicy	11	19		70		10
	Pracownicy adm.-biurowi		33		62	5	23
	Pracownicy usług	7	28	6	60		14
	Robotnicy wykwalifikowani	6	26	5	63		19
	Robotnicy niewykwalifik.	17	19		64		9
	Rolnicy				100		6
	Pracujący na własny rach.	43			57		2
	Bezrobotni		12		80	9	18
	Emeryci	100					1
	Renciści		20		80		5
	Uczniowie i studenci	6	9		86		21
Gospodynie domowe i inni		20		80		11	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	13	26		61		33
	spółce właścicieli prywatnych i państwa		29		59	12	22
	sekt. pryw. poza rolnict.	12	31	4	52	1	50
	prywatnym gosp. rolnym				100		9
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		5		95		25
	501-750		24		76		17
	751-1000		21		79		18
	1001-1500	6	8		86		19
	Powyżej 1500 zł	20	25	2	47	6	51
Ocena własnych war. mater.	Złe		28		57	15	11
	Średnie	7	14		77	2	57
	Dobre	7	28	2	61	2	102
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		35		65		4
	Raz w tygodniu	2	20	1	74	3	78
	1-2 razy w miesiącu	6	37	4	53		20
	Kilka razy w roku	10	14		71	5	33
	W ogóle nie uczestniczy	15	30		54	2	34
Poglądy polityczne	Lewica	13	24		62	1	42
	Centrum	3	20	2	70	5	53
	Prawica	8	27		65		50
	Trudno powiedzieć		20	4	70	7	24